

D-04.02.02. Warstwa mroзоochronna.

1. Wstęp.

1.1. Przedmiot SST.

Przedmiotem niniejszej STWiORB są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem warstwy mroзоochronnej przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1. D-M 00.00.00."Wymagania ogólne".

1.2. Zakres stosowania SST.

Szczegółowa specyfikacja techniczna stosowana jest jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1.

1.3. Zakres robót objętych SST.

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą wykonania warstwy mroзоochronnej gr.22, 10 i 12cm z pospółki

1.4. Określenia podstawowe.

Warstwa mroзоochronna - warstwa, której głównym zadaniem jest ochrona nawierzchni przed skutkami działania mrozu.

Grunty niewysadzinowe - grunty o wskaźniku piaskowym powyżej 35, nie tworzące soczewek lodowych i wysadzin w okresie mrozów (żwiry, pospółki, piaski drobne, średnie i grube oraz rumosze skalne nie gliniaste).

Pozostałe określenia są zgodne z obowiązującymi polskimi normami i definicjami podanymi w D-M-00.00.00.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót.

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość zastosowanych materiałów i wykonanych robót oraz za ich zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami Kierownika Projektu.

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w SST D-M-00.00.00.

2. Materiały.

Ogólne warunki stosowania materiałów podano w D-M-00.00.00.

Materiały oraz źródła ich poboru powinny być zaakceptowane przez Kierownika Projektu.

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien dostarczyć Kierownikowi Projektu wyniki badań laboratoryjnych proponowanych materiałów pobrane w obecności Inspektora Nadzoru do wykonania badań kontrolnych przez Inwestora.

2.1. Rodzaje materiałów.

Materiałami przy wykonywaniu warstwy mroзоochronnej są:

- piaski spełniające wymagania PN-B-11113 dla gatunku 1 i 2 (tabl. 1),
- żwir i mieszanka spełniające wymagania PN-B-11111 dla klasy I i II,
- grunty przydatne bez zastrzeżeń na górne warstwy nasypów w strefie przemarzania wg. Tablicy 2 w PN-S-02205 „Roboty ziemne”.

Tablica 1.

Wymagania dla piasku na warstwę mroзоochronną wg PN-B-11113.

Lp.	Wyszczególnienie właściwości	G a t u n k i	
		1	2
1.	Zawartość ziarn < 0,075 mm, % nie więcej niż	1	5
2.	Wskaźnik piaskowy	75	65
3.	Zawartość zanieczyszczeń obcych, % nie więcej niż	0,1	0,1
4.	Zawartość zanieczyszczeń organicznych	barwa nie ciemniejsza niż wzorcowa	

Ponadto warstwa mroзоochronna powinna spełniać następujące warunki:

a) warunek szczelności, określony zależnością

$$\frac{D_{15}}{d_{85}} < 5$$

gdzie:

D_{15} - wymiar sita w mm przez które przechodzi 15 % ziarn materiału przeznaczonego na warstwę mroзоochronną

d_{85} - j.w. lecz 85 % ziarn gruntu podłoża

b) warunek zagęszczalności, określony zależnością

$$U = \frac{d_{60}}{d_{10}} > 5$$

gdzie: U - wskaźnik różnoziarnistości

d_{60} - wymiar sita w mm przez które przechodzi 60 % piasku przeznaczonego na warstwę mroзоochronną

d_{10} - j.w. lecz 10 %

Wyjątkowo, za zgodą Zamawiającego, do wykonywania warstwy mrozoochronnej mogą być stosowane kruszywa lub grunty o wskaźniku różnoziarnistości co najmniej

$U = 3,5$, jednak zapewniające możliwość uzyskania wskaźnika zagęszczenia I_s warstwy co najmniej równego 1,00 wg normalnej próby Proctora [PN-88/B-04481] i badanego wg normy BN-77/8931-12.

2.2. Woda.

Woda nie powinna pochodzić ze źródeł budzących wątpliwości i powinna odpowiadać wymaganiom normy PN-88/B-32250.

3. Sprzęt.

Ogólne zasady dotyczące sprzętu podano w D-M-00.00.00.

Do wykonywania warstw mrozoochronnych należy stosować:

- równiarki
- walce statyczne
- płyty wibracyjne lub ubijaki mechaniczne
- inny sprzęt zaakceptowany przez Kierownika Projektu

Sprzęt powinien być sprawny technicznie i gwarantować zachowanie wymagań jakościowych robót.

4. Transport.

Ogólne warunki transportu podano w D-M-00.00.00. „Wymagania ogólne”.

Transport materiałów.

Materiały (kruszywa, grunty) na warstwę mrozoochronną można dostarczać na budowę dowolnymi środkami transportu w warunkach zabezpieczających je przed zanieczyszczeniem, zmieszaniem z innymi materiałami, nadmiernym wysuszeniem i zawilgoceniem.

5. Wykonanie robót.

Ogólne warunki wykonania robót podano w D-M-00.00.00.

5.1. Przygotowanie podłoża.

Podłoże gruntowe powinno spełniać wymagania określone w SST D-04.01.01

"Koryto wraz z profilowaniem i zagęszczeniem podłoża" lub SST D-02.03.01.

"Wykonanie nasypów".

Wszelkie koleiny i miejsca wskazujące odchylenia wysokościowe od założonych rzędnych powinny być naprawione.

5.2. Rozkładanie materiału.

Materiał powinien być rozkładany w warstwie o jednakowej grubości przy użyciu równiarki z zachowaniem wymaganych spadków i rzędnych wysokościowych. Jeżeli dokumentacja projektowa lub SST przewiduje wykonanie warstwy mrozoochronnej o grubości powyżej 20 cm, to wbudowanie materiału należy wykonać dwuwarstwowo.

Rozpoczęcie układania każdej następnej warstwy może nastąpić po odbiorze przez Kierownika Projektu warstwy poprzedniej.

5.3. Zagęszczenie warstwy mrozoochronnej.

Natychmiast po końcowym wyprofilowaniu warstwy mrozoochronnej należy przystąpić do jej zagęszczenia. Wałowanie powinno postępować stopniowo od krawędzi w kierunku jej osi przy przekroju daszkowym albo od dolnej w kierunku jej górnej krawędzi przy przekroju o pochyleniu jednostronnym. W miejscach niedostępnych dla walców warstwa mrozoochronna powinna być zagęszczona zagęszczarkami płytowymi lub ubijakami mechanicznymi. Zagęszczenie należy kontynuować do osiągnięcia wskaźnika zagęszczenia nie mniejszego niż 1,00 wg normalnej próby Proctora przeprowadzonej wg. PN-B-04481. Wskaźnik zagęszczenia należy określić zgodnie z BN-77/8931-12.

Wilgotność materiału podczas zagęszczania nie powinna różnić się od wilgotności optymalnej o więcej niż -20 %, +10 %.

Grubość warstwy po zagęszczeniu powinna odpowiadać grubości projektowanej.

W przypadku, gdy użyty materiał uniemożliwia przeprowadzenie badania zagęszczenia wg normalnej próby Proctora, kontrolę zagęszczenia należy oprzeć na metodzie obciążeń płytowych wg BN-64/8931-02. Stosunek wtórnego i pierwotnego modułu odkształcenia nie powinien przekraczać 2,2.

5.4. Utrzymanie warstwy mrozoochronnej.

Warstwa mrozoochronna powinna być utrzymana w dobrym stanie.

Po wykonanej warstwie dopuszcza się jedynie ruch pojazdów koniecznych dla wykonania wyżej leżącej warstwy nawierzchni.

Wykonawca jest zobowiązany do przeprowadzenia napraw warstwy uszkodzonej Koszty tych napraw obciążają Wykonawcę.

6. Kontrola jakości robót.

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót.

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w D-M-00.00.00.

W czasie trwania robót Wykonawca powinien prowadzić systematyczne badania kontrolne a ich wyniki przedstawiać Kierownikowi Projektu.

Badania kontrolne Wykonawca powinien wykonywać w zakresie i z częstotliwością gwarantującą zachowanie wymagań jakości robót, lecz nie rzadziej niż wskazano w odpowiednich punktach niniejszej specyfikacji.

Kierownik Projektu prowadzi badania własne najczęściej w laboratorium Zamawiającego, celem uwiarygodnienia badań Wykonawcy, a także dla własnej oceny jakości robót.

6.2. Badania przed przystąpieniem do robót.

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien wykonać badania materiałów wg. pkt. 2 niniejszej SST, a wyniki i reprezentatywne próbki materiałów przekazać Kierownikowi Projektu w celu uzyskania akceptacji na ich stosowanie.

6.3. Badania i pomiary w czasie robót i po ich zakończeniu.

Częstotliwość i zakres badań warstwy mrozoochronnej podaje tablica 2 i 3.

Tablica 2. Częstotliwość i zakres badań kontrolnych warstwy mrozoochronnej w czasie trwania robót.

Lp.	Wyszczególnienie badań	Częstotliwość badań	
		Minimalna liczba badań na dziennej działce roboczej	Maksymalna powierzchnia w. mrozoochronnej przypadająca na 1 badanie
1. 2. 3.	Uziarnienie materiału. Wilgotność materiału. Zawartość zanieczyszczeń obcych i organicznych	2	600 m ²
4.	Zagęszczenie warstwy		
	a) wskaźnik zagęszczenia Js	2	600 m ²
	b) moduły odkształcenia	nie rzadziej niż 1 raz na 600 m ²	

Przy każdej zmianie materiału lub zmianie źródła jego poboru należy wykonać badania pełne określone w pkt. 2.1.

Tablica 3. Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów warstwy mrozoochronnej dotyczących cech geometrycznych.

Lp.	Wyszczególnienie badań i pomiarów	Minimalna częstotliwość badań i pomiarów
1.	Szerokość warstwy	10 razy na 1 km
2.	Równość podłużna	co 20 m na każdym pasie ruchu
3.	Równość poprzeczna	10 razy na 1 km
4.	Spadki poprzeczne ^{*)}	10 razy na 1 km
5.	Rzędne wysokościowe	w osi jezdni i na jej krawędziach co 100 m
6.	Ukształtowanie osi w planie	w osi jezdni i na jej krawędziach co 100 m
7.	Grubość warstwy	Podczas budowy: w 3 punktach na każdej działce roboczej, lecz nie rzadziej niż raz na 400m ² Przed odbiorem: w 3 punktach, lecz nie rzadziej niż raz na 2000 m ²

^{*)} Dodatkowe pomiary spadków poprzecznych i ukształtowania osi w planie należy wykonać w punktach głównych łuków poziomych.

6.3.1. Szerokość warstwy.

Szerokość warstwy nie może się różnić od szerokości projektowanej o więcej niż +10 cm, -5 cm.

6.3.2. Równość warstwy.

Nierówności podłużne warstwy mrozoochronnej należy mierzyć 4 metrową łatą, zgodnie z normą BN-68/8931-04.

Nierówności poprzeczne warstwy należy mierzyć 4 metrową łatą.

Nierówności nie mogą przekraczać 20 mm.

6.3.3. Spadki poprzeczne.

Spadki poprzeczne warstwy mrozoochronnej na prostych i łukach powinny być zgodne z dokumentacją projektową z tolerancją $\pm 0,5$ %.

6.3.4. Rzędne wysokościowe.

Różnice pomiędzy rzędnymi wysokościowymi warstwy i rzędnymi projektowanymi nie powinny przekraczać +1 cm i -2 cm.

6.3.5. Ukształtowanie osi w planie.

Oś w planie nie może być przesunięta w stosunku do osi projektowanej o więcej niż ± 5 cm.

6.3.6. Grubość warstwy.

Grubość warstwy powinna być zgodna z określoną w dokumentacji projektowej z tolerancją +1 cm, -2 cm.

Jeżeli warstwa, ze względów technologicznych, została wykonana w dwóch warstwach, należy mierzyć łączną grubość tych warstw.

Na wszystkich powierzchniach wadliwych pod względem grubości Wykonawca wykona naprawę warstwy przez spulchnienie warstwy na głębokość co najmniej 10 cm, uzupełnienie nowym materiałem o odpowiednich właściwościach, wyrównanie i ponowne zagęszczenie.

Roboty te Wykonawca wykona na własny koszt. Po wykonaniu tych robót nastąpi ponowny pomiar i ocena grubości warstwy, według wyżej podanych zasad na koszt Wykonawcy.

6.3.7. Zagęszczenie warstwy.

Wskaźnik zagęszczenia warstwy mrozoochronnej I_s , określony wg BN-77/8931-12 nie powinien być mniejszy od 1,00.

Jeżeli jako kryterium zagęszczenia warstwy stosuje się porównanie wartości modułów odkształcenia, to wartość stosunku wtórnego do pierwotnego modułu odkształcenia, określonych zgodnie z normą BN-64/8931-02, nie powinna być większa od 2,2.

$$\frac{E_{II}}{E_I} \leq 2,2$$

Wilgotność kruszywa w czasie zagęszczenia należy badać według PN-B-06714-17.

Wilgotność kruszywa powinna być równa wilgotności optymalnej z tolerancją od -20 % do +10 %.

7. Obmiar robót.

Jednostką obmiaru jest 1 m^2 prawidłowo wykonanej warstwy mrozoochronnej zgodnie z dokumentacją projektową i obmiarem w terenie.

Obmiar nie może obejmować jakichkolwiek powierzchni nie zaakceptowanych przez Kierownika Projektu.

8. Odbiór robót.

Ogólne zasady odbioru podano w DM-00.00.00.

Odbiór warstwy mrozoochronnej jest dokonywany na zasadach odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu i powinien być przeprowadzony w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych napraw bez hamowania postępu robót.

Wykonawca zgłosi Kierownikowi Projektu do odbioru wykonaną warstwę i przedstawi wszystkie wyniki badań i pomiarów kontrolnych z bieżącej kontroli jakości robót i materiałów.

Odbioru dokonuje się na podstawie wyników badań Wykonawcy, badań zleconych przez Kierownika Projektu do laboratorium Zamawiającego oraz na podstawie oceny wizualnej ewentualnych pomiarów i badań po wykonaniu robót.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, SST i wymaganiami Kierownika Projektu, jeżeli wszystkie badania i pomiary z zachowaniem określonych w SST tolerancji, dały wyniki pozytywne.

9. Podstawa płatności.

Płatność za 1 metr kwadratowy wykonanej warstwy mrozoochronnej należy przyjmować zgodnie z obmiarem i oceną jakości wbudowanego materiału i wykonanej warstwy na podstawie wyników pomiarów i badań laboratoryjnych.

Cena wykonania robót obejmuje:

- prace pomiarowe i oznakowanie robót,
- zakup materiałów,
- dostarczenie i rozłożenie na uprzednio przygotowanym podłożu warstwy materiału o grubości i jakości określonej w dokumentacji projektowej i SST,
- wyrównanie ułożonej warstwy,
- zagęszczenie wyprofilowanej warstwy,
- utrzymanie warstwy,
- badania i pomiary kontrolne.

10. Przepisy związane.

- PN-88/B-3250 - "Woda do betonów i zapraw".
- PN-88/B-04481 - "Grunty budowlane. Badania próbek gruntów".
- BN-87/6774-04 - "Kruszywo naturalne do nawierzchni drogowych. Piasek".
- BN-68/8931-04 - "Pomiar równości nawierzchni planografem i łata".
- BN-77/8931-12 - "Oznaczanie wskaźnika zagęszczenia gruntu".
- PN-S-02205 - "Roboty ziemne. Wymagania i badania".
- BN-76/8950-03 - "Obliczenie współczynnika filtracji gruntów sypkich na podstawie uziarnienia i porowatości".
- BN-64/8931-02 - „Drogi samochodowe. Oznaczanie modułu odkształcenia nawierzchni podatnych i podłoża przez obciążenie płytą”.